

Moet je als schrijnwerker wakker liggen van de stijgende houtprijzen?

De laatste maanden wordt er heel wat gezegd en geschreven over de stijgende houtprijzen, maar heeft dat ook een impact op jou als schrijnwerker? We gingen in gesprek met Fedustria, de beroepsvereniging van textiel-, hout- en meubelbedrijven, en zochten uit wat er speelt.

De index van de verpakingsindustrie stijgt

Bij het opvolgen van de houtprijzen wordt er vaak gekeken naar de indexen van de verpakingsindustrie, in eerste instantie de Duitse HPE-index. Per kwartaal volgt deze de houtprijzen van hout dat wordt gebruikt voor de productie van paletten en ander verpakingsmateriaal. Deze index toont sedert enige tijd inderdaad een stijgende tendens. Een fenomeen dat ook in andere landen vastgesteld wordt. Filip De Jaeger, adjunct-directeur-generaal van Fedustria, licht dit toe. "De verpakingsindustrie is een heel concurrentiële markt, waarin de prijs van de grondstof hout een grote invloed heeft op de productiekost. Deze sector koopt doorgaans de minder geëerde sortimenten hout, zoals de zogenaamde "sideboards", veelal het spinthout van naaldbomen. Steeds meer zagerijen gaan echter op zoek naar andere, meer rendabele oplossingen voor dit hout. Zo wordt het zaagproces geoptimaliseerd om meer rendement te halen en zit biomassa in de lift. Een stijgend aantal zagerijen schaaft de buitenste lagen van het hout liever af om deze te verwerken tot pellets. Daardoor daalt het aanbod aan verpakingshout. De vraag naar verpakingshout stijgt echter wel door de algemene economische opleving. Wanneer de vraag stijgt en het aanbod daalt, treedt het marktmechanisme in werking waardoor de prijzen en dus ook de indexen stijgen."

Wat betekent dit voor jou als schrijnwerker?

Dit gegeven is in beperkte mate relevant omdat de vakman doorgaans met andere

houtsoorten werkt dan de fabrikanten van verpakingsmaterialen. Bij die houtsoorten spelen er andere factoren, maar deze zijn daarom niet minder zorgwekkend. Vooral de aanvoer van hout staat onder druk. Zagerijen hebben moeite om aan grondstof te raken. Klimatologische omstandigheden en de export naar Azië, in het bijzonder naar China, spelen ook een belangrijke rol.

Klimatologische omstandigheden

Een bijzonder natte zomer en herfst in 2017 zorgden ervoor dat verschillende landen weinig hout konden oogsten. In Scandinavië en de Baltische Staten, belangrijke leveranciers van hout, was het in eerste instantie te nat. Kapmachines konden daardoor de bossen niet in en het hout kon ook niet vervoerd worden naar de zagerijen. In Polen had dit ook gevolgen voor de productie van houten plaatmateriaal. De Letse regering heeft het tot nationale ramp uitgeroepen. "Wanneer er minder rondhout op de markt circuleert, gaat de prijs de hoogte in. Dit is natuurlijk een fluctuerend gegeven. Bij andere weersomstandigheden kan die situatie snel keren." Of er ook niet in toenemende mate een schaarste aan hout is doordat er minder bossen zijn? "Dit klopt als dusdanig niet", weert Filip De Jaeger. "In Europa stijgt de houtreserve en het bosarsenaal gestaag, zeker wat naaldhout betreft. Dankzij duurzaam bosbeheer en nationale wetgeving wordt meer hout aangeplant dan er wordt gekapt. Gemiddeld wordt slechts 60% van het aangroeiende bos ook weer geoogst. Er is wel wat discussie rond de samenstelling van deze bossen, deze zou niet meer dezelfde zijn als

vroeger. In sommige gebieden is er nu inderdaad meer naaldhout dan loofhout, maar er is zeker geen gebrek aan hout op zich. Wat wel problematischer wordt, is de beschikbaarheid van dit hout voor de lokale verwerkers."

Export

De export naar Azië, en in eerste instantie China, is een grote doorn in het oog van de Europese markt. Filip De Jaeger: "China is een belangrijke opkoper van stammen en de vraag blijft explosief stijgen door de stijgende levensstandaard en het strenge bosbeheer dat China zelf hanteert. Vooral loofhoutstammen, met name eik, vinden in groten getale hun weg naar Azië. Ze kunnen er vaak ook meer voor betalen, waardoor lokale Belgische en Europese zagerijen moeite hebben om loofhoutstammen te vinden. Er is dus geen schaarste, de stammen zijn er wel, maar een aanzienlijk deel wordt geëxporteerd. Bovendien komt dit hout vaak als afgewerkt of halfafgewerkt product opnieuw op de Europese markt terecht, waar het verkocht wordt aan prijzen onder onze marktprijzen. De markt wordt op die manier dus dubbel onder druk gezet, maar reglementering ontbreekt. Ook de naaldhoutsector krijgt hiermee steeds vaker te maken. De prijzen voor rondhout zijn in België bij de hoogste in Europa." Daarnaast zit ook de export naar de Verenigde Staten opnieuw in de lift. Nu de bouwcrisis er is gaan liggen, is er een stijgende vraag naar verzaagd hout. "Het lijkt misschien verwonderlijk dat ze niet al het hout vanuit Canada invoeren, maar Europa heeft een ruime voorsprong op technologisch vlak en weet echt toegevoegde waarde te creëren."

Import

De druk vanuit Azië laat zich ook voelen bij hout dat uit Afrika of Zuid-Amerika wordt ingevoerd, en vaak wordt gebruikt

voor schrijnwerk (o.a. voor terrassen). "Ook in die regio's zijn Aziatische opkopers actief en vermindert het aanbod voor de Europese markt. Dit leidt, net als voor de andere houtassortimenten, tot prijsdruk. Ook de door de Europese Unie ingestelde verplichtingen met betrekking tot de legaliteit, en de administratieve rompslomp die daarmee gepaard gaat, doet sommige exporteurs de pijlen richten op afzetmarkten buiten Europa."

Transport

Een andere factor die meespeelt, ligt bij de transporteurs. Zij hebben hun prijzen in 2017 verhoogd en deze trend zal zich in 2018 naar alle waarschijnlijkheid voortzetten. Daarnaast kampen ze met een tekort aan chauffeurs. Het zorgt ervoor dat hout bij de zagerij blijft liggen of alleszins met vertraging bij de bewerkver leverd wordt.

We kunnen dus stellen dat er momenteel zeker wat schort aan de beschikbaarheid van bepaalde houtsoorten. Tegelijkertijd zien we dat de vraag naar hout blijft stijgen. Als bouwmaterialen wint hout bijvoorbeeld duidelijk aan populariteit. Het marktmechanisme speelt hierdoor volop. De houtprijzen volgen dit mechanisme en gaan de hoogte in. Of je daar als schrijnwerker last van ondervindt, hangt af van de houtsoorten waarmee je werkt. Wie met verschillende houtsoorten werkt, heeft meer flexibiliteit en kan de prijsbewegingen van de verschillende houtsoorten waarschijnlijk beter opvangen. We onthouden dat schaarste niet het voorname probleem is, maar vooral de bevoorrading. Weersomstandigheden spelen hierbij een grote rol en deze zijn wisselend. Als we een droge zomer krijgen, ligt alles open, alvast voor wat betreft naaldhout.